

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻԻ Տ. ԹՈՐԳՈՄ
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՑ ԱՌԹԻԻ
1 Յունուար 1995

Սիրեցեալ Ժողովուրդ Հայոց
Որ ի Հայաստան և ի Սփիւս Աշխարհի

Նոր Տարուան սեմին, մեզանից իւրաքանչիւրին պարտականութիւնն է (նախ անհատապէս և ապա հաւաքաբար, ազգովին) ետ նայիլ կեանքի այն ճանապարհին, որ մեզ հասցրեց այս պահին և կեանքի այս հանգրուանին:

Երանի կարողանայինք բանաստեղծին նման (Վահան Թէքէեան) նստել Հաշուեյարդարի, և հարցնել. "... Ի՞նչ մնաց: Կեանքէն ինծի ի՞նչ մընաց." և պատասխանել. "Ինչ որ տըւի ուրիշին, տարօրինակ, այն միայն: Խանդաղատանք մը ծածուկ, օրհնութիւններ անիմաց. երբեմն հատնումը սրտիս, ու մերթ արցունք մը անձայն...":

Ազգովին ևս պարտինք յետ նայիլ, վերյիշել այն բոլոր տագնապալից պահերը և վիճակները որոնց ենթարկուեցինք, և այն իրագործումները և յաջողութիւնները որոնք մեզ խանդավառեցին և մեր ապագայի յոյսերը անմեռ պահեցին:

Մեր տագնապները բացայայտ են, մանաւանդ վերջին երկրաշարժի աղէտից սկսած, որի վրայ աւելացան ներքին և արտաքին տագնապները՝ անկախ Հայաստանի պետականութիւնը որդեգրելու առիթով, նաև Արցախի մեր ժողովուրդին և քաջամարտիկներուն՝ մարդկային իրաւունքի, ազգային արժանապատուութեան և տարրական ինքնապաշտպանութեան պայքարին ի խնդիր:

Ի՞նչ նեղութիւններ կը քաշենք այսօր Հայաստան աշխարհի մէջ: Սաստիկ ձմեռ, լոյս չկայ, ջուր չկայ, ջերմութիւն չկայ, սնունդ չկայ:

Սրանք անբնական չարիքներ են մեր վրայ պարտադրուած՝ քաղաքական, տնտեսական և ընկերային պայմաններից յառաջացած: Եւ թշնամի և չար ուժերի կողմից ծրագրուած՝ շրջափակումների հետևանքով:

Բայց Փառք Աստուծոյ:

Հայ ժողովուրդը հազարամեակների իր պատմութեան փորձառութիւնը ունի: Չարը պիտի չը յաջողի: Բարին պիտի յաղթանակէ: Մեծ նկատուած ազգեր պատմութեան մէջ, որոնք մեզ ենթարկել են այսպիսի նեղութեանց, այսօր անյայտացել են:

Փառք Աստուծոյ:

Ներկայ դժուարին և աննպաստ պայմանների մէջ, նորահաստատ մեր պետութիւնը, ամէն տեսակի զրկանք յանձն առած, միջազգային ընկերութեան մէջ, ուրիշ ազգերի կարգին, իր արժանաւոր տեղն է ապահովում, դանդաղ բայց հաստատ քայլերով:

Փառք Աստուծոյ:

Աշխարհով մէկ ցրուած ամբողջ հայութեան դիմում է կատարուած, հաստատելու համար Համահայկական Հիմնադրամը: Սա անհրաժեշտ է, որպէսզի պետութիւնը կարող լինի ապահովելու իր երկրի տնտեսութիւնը, իր ժողովուրդի բարօրութիւնը, մշակոյթի, կրթութեան, արուեստներու, գիտութեան, երկրի պաշտպանութեան և այլ մարզերի զարգացման կարիքները:

Փառք Աստուծոյ:

Աշխարհի մէջ կան բարի հոգիներ, բարի կազմակերպութիւններ, հաստատութիւններ: Հայ և ոչ-հայկական:

Մեր նեղութեան օրերին պատրաստ են մեզ օգնելու: Այսօր, և ապագային, և մենք մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք բոլորին:

Փառք Աստուծոյ:

Հայ ժողովուրդը հաստատ է իր կրօնին, Քրիստոսի ժայռին վրայ ամրահաստատ իր հաւատին, Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ աւանդութիւններին, սրբութիւններին և Աւետարանի պատգամներին:

Քրիստոնէութեան պետականացման 1700 ամեակը պիտի տօնենք Հայաստանի մէջ:

Մեր ընտանիքը բաժան բաժան անող չար սերմերը, որոմները, աղանդաւորներին, նոր չէ մեր ժողովուրդի պատմութեան մէջ:

Ամենայն Հայոց Հանգուցեալ Հայրապետին, Տ. Տ. Վազգէն Սրբազնագոյն Կաթողիկոսին, սրտին ցաւն էր որ իր ֆրիստոնէական բարեացակամութեամբ հանդուրժողութիւնը, հայ հոգիին և հայ պատմութեան օտար և անծանօթ այս տարրերուն, առիթ տուաւ՝ ոչ-ֆրիստոնէական չարաշահութեան և մարդոքութեան:

Նա կը խրատէր իր զաւակներին Լուսաւորչի լոյս հաւատէն չը խոտորիլ և չօտարանալ:

Ճիշտ է որ մեր ցաւերը շատ են: Երկրաշարժից մեր զոհուածների յիշատակը մեզի հետ է: Տնագուրկ մնացած մեր ժողովուրդին ցաւերը մեզ կը տանջեն: Եւ այս բոլորը ազգովին մենք պիտի տանենք:

Բայց ինչ հրաշալի խօսք է որ ձեզանից ամեն մեկը սովոր է ասել, երբ կը տեսնեմ մեկը նեղություն մեջ - "Ցաւդ տանեմ": Հեշտ չէ ասել՝ "Ցաւդ տանեմ": Ասկայն հայ ժողովուրդը կարող է ասել: Կամֆի տէր ժողովուրդ են, պատմութիւն ունեցող, մշակոյթ, հոգևոր շնորհներ ունեցող ժողովուրդ են: Ամեն տեսակ հալածանքների, նեղութիւնների միջից անցնելով մեկտեղ, ինչ հոգևոր ժառանգութիւն ունեն մեր զաւակների համար:

Եւ հաստատ են մնացել մեր հաւատքին մէջ, թէ՛ բարին անպայման պիտի յաղթանակի: Ուրեմն չը ծախենք մենք մեր հաւատքը, որևէ մէկ ուրիշ նպատակով կամ պատճառով:

Աստուած մեզ ուժ կուտայ որ մենք մեզ հաւաքենք, մեր տունը շինենք:

Եւ որքան ժամանակ կը շինենք, մենք այնքան զօրաւոր կը մնանք հոգիով, և մեր ուրախութիւնը կը շատացնենք:

Աստուած մեզ շնորհ տայ, որ մենք մեր ուրախութիւնները շատացնելու մասին մտածենք: Թոյլ չտանք որ մեր զաւակները չար ծանապարհի մէջ մտնեն: Առողջ ընտանիք բոյն է, և արմատն է մեր հաւաքական կեանքին:

Ամեն մէկ հայի տուն մէկ եկեղեցի է, և պէտք է լինի: Այդ եկեղեցիին մէջ պէտք է ծնունն, մկրտունն, դրոշմունն, մեծանան մեր զաւակները, և գործեն:

Միայն թէ խաղաղութիւն թող լինի մեր աշխարհին և համայն ժողովուրդներու կեանքին մէջ: Հայկական Ծնունդի առաւօտը պիտի դիմենք մարմնացեալ Աստուածին խնդրելով՝ "Ձի լոեցին պատերազմունք, դադարեցին յարձակմունք թշնամեաց. տնկեցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի":

Բարի ցանկութիւններով մտնենք 1995 տարուան դռներն ներս, հայ քրիստոնէայի հաւատով աշխատենք և իրար քաջալերենք, որպէսզի մեր զաւակները իրենց նուիրումին մէջ անխարդախ լինեն, և մենք մեզ չը բաժանենք իրարու դէմ, այլ ընդհակառակն, ասենք՝ մերն է հայրենիքը, մերն է կառավարութիւնը, մերն է պատմութիւնը և մշակոյթը, մերն է ապագայի ամբողջ յոյսը: Միայն մենք կարող ենք լինել կերտողը մեր ապագայի, Աստուծոյ օգնութեամբ:

Թող Աստուած օրհնէ մեր միասնութիւնը, և ապագայի լաւ օրերին առաջնորդող մեր ծանապարհը:

Ծնորհաւոր Նոր Տարի և Սուրբ Ծնունդ: